

Tractiebehandeling bij heupluxatie

Een heupluxatie betekent dat de heupkop uit de kom is. Deze aandoening komt voor bij 1 op de 1000 baby's. Om de heupluxatie te behandelen, wordt uw kind opgenomen op de kinderafdeling en krijgt daar een tractiebehandeling. Deze behandeling duurt ongeveer 1 á 2 weken.

Een normaal heupgewricht

Een heupgewricht bestaat uit 2 delen: een heup-kop en een heupkom. Het heupgewricht is een kogelgewricht waarbij de kop van het dijbeen kan draaien in een kom. De kom is diep genoeg om de kop te omvatten en voldoende steun te geven.

Heupluxatie

Bij heupluxatie is de heupkop uit de heupkom. Door het optreden van spierverskorting komt de heupkop buiten (meestal boven) de heupkom te staan. Behandeling is altijd noodzakelijk.

Tractiebehandeling

Het doel van een tractiebehandeling is om de verkorte spieren en gewrichtsbanden voorzichtig op te rekken. Hierna kan de heupkop makkelijker in de heupkom worden geplaatst.

Bij de behandeling krijgt uw kind een kleefpleister op de zijkant van de beentjes geplakt. Hieraan zitten touwtjes waaraan gewichten worden gehangen. Deze gewichtjes zorgen ervoor dat de verkorte spieren en gewrichtsbanden voorzichtig opgerekt worden. Over de kleefpleister zal een elastische verband worden aangebracht. Dit verband zorgt voor de stevigheid en geeft een continue druk op de beentjes.

De eerste dagen ligt uw kindje met de beentjes omhoog en de billen los van het bed. Hierna volgt een periode waarbij de beentjes elke dag iets verder worden gespreid. De specialist is degene die dit bepaalt. Op een gegeven moment zal de specialist voelen of de kop al voor de kom staat of erin gaat. Als dit zo is dan zal ter controle een röntgenfoto gemaakt worden. Als de beentjes ver genoeg gespreid zijn, krijgt uw kind een gipsbroek aangemeten op de operatiekamer.

De behandeling is in principe niet pijnlijk. Als blijkt dat uw kind toch pijn heeft dan zal de verpleging de gewichten controleren en zonodig aanpassen. De duur van de tractiebehandeling is per kind verschillend. Meestal duurt de behandeling 1 à 2 weken.

Lichamelijke verzorging

Tijdens de behandeling zitten de beentjes voortdurend in het verband. Uw kind mag tijdens de behandeling niet uit de tractie. De verzorging houdt in dat het elastische verband 2 maal per dag mag worden afgehaald en als het goed gaat 1 maal per dag. Onder het verband zit het kleefpleister waaraan de touwtjes voor de gewichten zijn bevestigd. Dit kleefpleister blijft de hele behandeling zitten. Als het elastische verband er af is kunt u de beentjes wassen en masseren met babyolie of bodylotion. Door massage stimuleert u de bloeddorstrooming van de beentjes. U moet de beentjes goed controleren op drukplekjes. Soms komen drukplekjes ondanks goede verzorging toch voor. Wanneer de verzorging klaar is dan worden de beentjes weer verbonden.

Om lichamelijk contact te houden met uw kind raden wij aan om zoveel mogelijk zelf de verzorging te doen. De verpleegkundigen zullen u natuurlijk ondersteunen en adviseren.

Voeding

Omdat uw kind de hele dag op de rug ligt, kan het zijn dat hij/zij wat meer spuugt dan normaal. Geef uw kind daarom na het drinken ruim de tijd om een boertje te doen. Zonodig kunt u uw kind wat meer rechtop leggen tijdens het voeden. Bespreek dit wel eerst met uw specialist.

Geeft u uw kind borstvoeding en u wilt dat tijdens de behandeling blijven doen, dan moet u dat even doorgeven aan de verpleging. De verpleging maakt dan een groot tractiebed op zodat u tijdens de voeding naast uw kind kunt gaan liggen. Uw kind kan dan naar u toedraaien en drinken. Borstvoeding tijdens een tractie-behandeling is vaak een hele opgave, maar het is zeker de moeite waard om dat het uw kind troost en geborgenheid geeft. Geeft u uw kind flesvoeding dan is het prettig om zijn/haar eigen fles mee te nemen zodat uw kind iets van thuis herkent. Wij hebben alle voeding van Nutricia en maken deze ook voor u klaar. Mocht u andere flesvoeding gebruiken dan zult u deze van thuis moeten meenemen. Wij hebben kolfapparaten als u bij ons zou willen kolven.

Kleding

Tijdens de opname kan uw kind het beste een rompertje met een T-shirtje dragen. Ruime sokjes zijn prettig om koude voetjes te voorkomen. Uw kind kan gewoon een broek dragen als u deze 2 maten groter koopt en de naad los-tornt en hier klittenband of drukknopjes aan bevestigt. De broek gaat dan aan over het hoofd en vervolgens kan de broek weer dicht gemaakt worden. Deze broek kunt u ook weer gebruiken wanneer uw kind de gipsbroek heeft.

Over de kleding komt soms een tractiebroekje. Dit is een tuigje met daaraan banden die aan het bed kunnen worden vastgebonden. Dit om te voorkomen dat uw kind gaat omdraaien in het bed.

Spelen

Uw kind ligt tijdens de behandeling de hele dag op de rug. Hieronder wat tips om uw kind te vermaken:

- Het is voor uw kind fijn om speelgoed bij zich te hebben dat herinnert aan thuis. Aan het bed en aan de tractie kunt u allerlei speelgoed ophangen. Denk hierbij aan een muziekdoosje en een mobiel. Pas wel op dat het bed niet te druk wordt. Dit is niet prettig voor uw kind.
- Aan de spijlen van het bed kunt u een activity centre ophangen.
- Met een spiegel in bed kan uw kind naar zichzelf kijken.
- U kunt een boek voorlezen of samen plaatjes kijken.
- In overleg met de verpleging kunt u ook een stukje gaan rijden met het bed. Uw kind ziet zo ook iets anders dan alleen de kamer.

De gipsbroek

Wanneer de specialist vindt dat de beentjes voldoende zijn gespreid krijgt uw kind een gipsbroek. Er zijn verschillende kleuren gips en u kunt aangeven welke kleur gipsbroek u wilt hebben. De gipsbroek wordt aangemeten op de operatie kamer. U kind gaat dan onder narcose. Op de kinderafdeling krijgt u alle informatie en kunt u uw vragen stellen. Het doel van de gipsbroek is het goed laten herstellen van de kapsels en de spieren van het heupgewricht. De heupkop wordt in het midden van de kom gehouden, waardoor deze zich goed kan vormen.

Een gipsbroek is een rondom aangelegd verband van sneldrogend lichtgewicht kunststof. Dit verband wordt aangebracht vanaf de taille tot aan de voeten, met een uitsparing in het kruis. De binnenkant van de gipsbroek bestaat uit een wattenlaag met een stoffen bekleding om de huid te beschermen. Soms wordt er een stokje tussen de benen geplaatst om steun te geven.

Hoe uw kind precies wordt ingegipst kan de specialist van te voren niet zeggen. Pas tijdens het ingipsen kan hij/zij bepalen in welke positie het heupgewricht het meest stabiel is.

Tips en adviezen tijdens de gipsperiode

Verzorging van het gips

Een aantal tips:

- Verschoon de luier vaker dan u normaal zal doen i.v.m. de grotere kans op luierlekkage.
- Als het gips een beetje nat is geworden dan kunt u het gips droog föhnen met de föhn op de lauwe stand. Niet te heet want daar kan het tere huidje van de baby niet tegen.
- Wanneer het gips vies is geworden dan kunt u het gips schoonmaken met een heel klein beetje water. Wanneer er ontlasting onder de gipsbroek is gekomen dan kunt u een gaasje onder de gipsbroek halen en heen en weer bewegen.
- Wanneer het gips niet meer schoon te krijgen is en stinkt dan kunt u contact opnemen met de gipskamer.

Controles

U dient regelmatig te controleren of:

- het gips niet te strak zit;
- er geen scherpe randjes of uitsteeksels aan het gips zitten;
- de teentjes nog mooi roze van kleur zijn en de voetjes nog warm zijn;
- uw kindje de teentjes nog kan bewegen;
- de tenen niet gezwollen zijn;
- de voeten niet naar binnen draaien;
- uw kindje goed recht in het gips kan blijven liggen;
- er geen drukplekjes ontstaan door het gips.

Als u over een van deze bovenstaande zaken twijfelt, neem dan contact op met de gipskamer.

Optillen en liggen

- Een kind met een gipsbroek optillen is anders dan een kind zonder gipsbroek. Als u uw kindje optilt, til hem/haar dan niet alleen onder de oksels maar ondersteun hem/haar ook tussen de benen.
- Het is verstandig om de box en het bedje weer op de hoogste stand te zetten, dit scheelt u een hoop tilwerk.
- Als uw kindje op de rug ligt, leg dan een kussen of handdoek onder de beentjes. Uw kindje heeft hierdoor minder last van druk door het gips en zwelling van de teentjes wordt hiermee voorkomen. Let erop dat u het kussen of handdoek zo onder de beentjes legt dat het gips niet drukt in de buik en de rug. Om drukplekken te voorkomen is het verstandig om uw kindje afwisselend op buik en rug te leggen.
- Uw kindje kan natuurlijk ook gewoon bij u op schoot zitten.

Verschonen

Om luierlekkage zoveel mogelijk te voorkomen gebruikt u 2 luiers bij de verschoning. Een kleine luier onder het gips doorgetrokken en een grote luier over de gipsbroek heen. U leert voordat u naar huis gaat hoe u dit moet doen. Het is verstandig uw kindje om de 3 uur te verschonen om lekkage te voorkomen.

Wassen

- Omdat het gips niet nat mag worden kan u kindje niet in bad of onder de douche maar moet hij/zij met een washandje gewassen worden. Het beste kunt u hiervoor milde babyzeep gebruiken.
- Na het wassen kunt u de huid in masseren met bodylotion om drukplekken door het gips te voorkomen en te zorgen voor een goede doorbloeding van de huid.
- Het haren wassen gaat het eenvoudigst wanneer uw kindje op de rug op een aankleedkussen op het aanrecht ligt met het hoofdje boven de wasbak. Dit kunt u het beste met z'n tweeën doen.

Kleding

- Een rompertje voor over de gipsbroek moet ongeveer 2 maten groter gekocht worden dan normaal.
- Ook een broek moet 2 maten groter gekocht worden. U kunt de naad bij de benen open-tornen en er dan klittenband of drukkertjes aan bevestigen zodat de broek weer dicht-gemaakt kan worden.
- Om de voeten lekker warm te houden kunt u grote sokken over de voetjes aantrekken.
- Een trappelpzak met wijde instap kan gewoon gedragen worden

Eten en drinken

- Uw kindje beweegt met gipsbroek minder dan normaal en heeft dus ook minder calorieën nodig. Om buikkrampjes zoveel mogelijk te voorkomen is het verstandig uw kindje geen voedingsmiddelen te geven die gasvorming veroorzaken zoals bonen, uien en erwten. U kunt het beste meerdere kleinere porties geven.
- Als uw kindje last heeft van buikkrampjes kan dit heel vervelend zijn. Uw kindje kan namelijk niet zelf de beentjes intrekken om een boertje of windje te laten. Neem daarom extra de tijd om uw kindje te laten boeren na het eten.
- Het is belangrijk uw kindje voldoende te laten drinken. Omdat uw kindje niet veel kan bewegen, kan de ontlasting hard worden. Door uw kindje voldoende te laten drinken kunt u dit voorkomen.

Spelen

- Als het goed is past uw kindje in een normale kinderstoel. In de stoel kan uw kindje spelen met speelgoed.
- Op een vloerkleed kan uw kindje op de buik op de grond spelen.

Bewegen

- Een kindje dat aan een gipsbroek gewend is, kan na een tijdje meestal wel omrollen. En door zich af te zetten met de armen kan uw kindje gaan kruipen. Soms gaan kinderen zelfs staan met een gipsbroek, maar het is niet raadzaam om dit te stimuleren.
- Voor kinderen vanaf 9 maanden bestaan er ook rola's. Dit is een houten plank met schuimrubber en stof er over heen voor een zachte onderlaag. Onder de plank zijn wieltjes bevestigd zodat uw kindje zich op de buik kan voorbewegen. U kunt een rola zelf maken maar ze staan soms ook aangeboden op de internet site van de Oudervereniging Aangeboren Heupafwijkingen (www.heupafwijkingen.nl)

De ontwikkeling van kinderen in een gipsbroek verloopt op een andere manier en soms in een andere volgorde. De opgelopen achterstand halen kinderen over het algemeen weer snel in.

Slapen

Het slapen met een gipsbroek is voor sommige kinderen lastig, anderen hebben hier helemaal geen problemen mee.

- U kunt ter geruststelling een waaklampje aanlaten op de slaapkamer.
- Laat uw kindje altijd op de rug slapen. Uw kindje kan zichzelf moeilijk omdraaien en dit kan gevaarlijk zijn
- Leg een kussen onder de beentjes voor een goede houding. Het gips mag niet drukken in de buik of de rug.
- Als uw kindje huilend wakker wordt heeft hij/zij misschien last van kramp. U kunt de voetjes en enkels dan even masseren
- Uw kind heeft het in een gipsbroek sneller warm dan normaal. Houd hier rekening mee.

Vervoer

Het vervoer van een kind met een gipsbroek is net even wat anders.

Enkele tips om uw kindje te vervoeren:

- Uw kindje kan vervoerd worden in een gewone kinderwagen. Als deze te breed is kunt u deze opvullen met kussens zodat uw kindje iets hoger ligt
- De maxi-cosi of het autostoeltje kunt u gebruiken als u deze opvult met een handdoek of kussens. De zijdelingse beschermende ondersteuning vermindert hierdoor wel. Beperk het vervoer in de auto daarom zoveel mogelijk
- Hoe u uw kindje ook gaat vervoeren, let altijd op de veiligheid!!

Tot slot

Heeft u vragen? Stel ze ons!

Telefoonnummers

Flevoziekenhuis	☎ (036) 868 8888
Verpleegafdeling Orthopedie	☎ (036) 868 8856
Polikliniek Orthopedie	☎ (036) 868 8805
Gipskamer	☎ (036) 868 8841

Voor meer informatie op internet

www.heupafwijkingen.nl
www.kinderorthopedie.nl
www.kindenziekenhuis.nl